

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Освітня програма	8693 Лісове господарство
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	205 Лісове господарство

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	8693
Назва ОП	Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	205 Лісове господарство
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Іванюк Ігор Вікторович, Швець Марина Василівна, Бойко Аліка Вадимівна, Шукель Ігор Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	29.10.2024 р. – 31.10.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/81888>

Програма візиту експертної групи <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/82656>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Цілі ОП «Лісове господарство» сформульовані чітко і відповідають місії та стратегії розвитку ДВНЗ «УжНУ», враховують позиції стейкхолдерів. Форми навчання та викладання студентоцентровані, матеріальні та людські ресурси є достатні для їх виконання. ОП проходить процедуру акредитації повторно, результати попередніх зауважень враховано. Структура та зміст ОП є логічні та послідовні, відповідають вимогам Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня освіти ступеня вищої освіти за спеціальністю 205 Лісове господарство (Наказ МОН України від 05.01.2021 р. № 15). Навчання здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу. Фахові компетентності дозволяють вирішувати завдання з виховання фахівців спроможних на реалізацію природоохоронних принципів у веденні гірського лісового господарства в умовах глобальної зміни клімату, усвідомлюючи стабілізуючу роль лісових екосистем та пріоритетність лісового сектору в соціально-економічному розвитку Закарпатської області та регіону. Вибіркова складова ОП дозволяє сформувати індивідуальну освітню траєкторію здобувача. Розклад занять та контрольних заходів оприлюднено. Атестація здійснюється у формі публічного захисту магістерської роботи. Проводиться регулярне опитування серед здобувачів. Процедури вступу до ЗВО є чіткі та зрозумілі. ЗВО надане роз'яснення щодо контрольних заходів, оцінювання здобувачів. Значна увага приділяється дотриманню академічної доброчесності учасниками освітнього процесу. Визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО та в неформальній освіті, здійснюється згідно з відповідними положеннями. Встановлено відповідність між дисциплінами та викладачами, які їх викладають. У ЗВО проводиться конкурсний відбір заміщення посад НПП. Підвищення кваліфікації або стажування здійснюється не рідше ніж один раз на п'ять років. Стимулювання розвитку викладацької майстерності та наукової активності здійснюється згідно колективного договору та Положення про преміювання. Роботодавці залучені до реалізації освітнього процесу під час проведення аудиторних занять і проходження здобувачами ВО виробничої практики. Освітній простір є безпечний для здоров'я та життя учасників освітнього процесу та доступний для осіб з особливими потребами. Конфліктних ситуацій або скарг, що пов'язані з дискримінацією, сексуальними домаганнями чи корупцією, у межах реалізації ОП не виявлено. Всі учасники освітнього процесу беруть участь у моніторингу й обговоренні ОП. Основні компоненти прозорості та публічності в ЗВО забезпечують здійснення об'єктивного оцінювання якості освітнього процесу, регламентовані положеннями, що розміщені на офіційному сайті у вільному доступі. Освітнє середовище є безпечне для життя та здоров'я учасників освітнього процесу і надає можливості задовольнити їх потреби та інтереси. Відмічено прагнення ЗВО до відкритості та прозорості. ОП та освітня діяльність відповідають критеріям Положення про акредитацію освітніх програм.

Недоліки

1. Потреба у ЗВО впровадження адаптації ОП Лісове господарство під час наступного її перегляду до вимог Зміни до Закону "Про вищу освіту" №3642-IX від 23.04.2024 р. 2. Зустрічі із студентами засвідчують низьку зацікавленість щодо питань виконання науково-дослідної роботи. У фокус-групах зі студентами встановлена невисока зацікавленість до міжнародної академічної мобільності, що пов'язано війною з росією, обмеженостями, що викликані нею та неможливістю належної взаємодії з стейкхолдерами. 3. Невисока обізнаність студентів та представників студентського самоврядування про діючі наукові гуртки. 4. У робочих програмах (ОК "Лісове право", ОК "Недеревна продукція та побічне користування лісом", ОК "Виробничої практики із технологій лісгосподарського виробництва", ОК "Переддипломної практики") (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35450>) у списку рекомендованих літературних джерел для здобувачів відмічені посилання на російськомовну літературу. 5. Методичні вказівки деяких навчальних дисциплін, в тому числі вибіркових, датовані 2020-2021 роками (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27>). 6. Відсутня для учасників освітнього процесу скринька довіри он-лайн, яка прискорює процес доведення інформації до адміністрації. 7. ЕГ не було встановлено співпраці та взаємодії між студентською радою географічного факультету та студентами ОП «Лісове господарство», що свідчить про відсутність спілкування між студентами та студентською радою та вказує про розрив між представницьким органом і його аудиторією. Це негативно впливає як на ефективність ради, так і на якість студентського життя загалом. 8. Не встановлено прикладів, які б могли підтвердити своєчасне реагування на виявлені недоліки у ОП від студентів та викладачів. 9. Ускладнений процес оцінки пропозицій від стейкхолдерів методом зберігання усіх отриманих порад та пропозицій в одному місці, зазначаючи які з них використовуються.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує ЗВО на необхідності адаптації ОП Лісове господарство під час наступного її перегляду до вимог Зміни до Закону "Про вищу освіту" №3642-IX від 23.04.2024 р. на основі рекомендацій МОН та: - встановити форми здобуття освіти за освітньою програмою інституційну (очна, заочна) та дуальну; - забезпечити можливість змінювати через рік навчання спеціальність у разі потреби, - створити можливість одночасного навчання за декількома освітніми програмами, а також у декількох закладах вищої освіти за умови здобуття тільки однієї кваліфікації вищої освіти за кожним рівнем за кошти державного бюджету. - встановити не менше 8 годин аудиторного заняття для одного кредиту ЕКТС з 30 годин, - встановити обсяг вибіркових компонентів до 50%, але не менше 25% навчального плану. 2. По закінченню війни з росією вдосконалити роботу НПП в напрямку залучення студентів до НДР та до міжнародної академічної мобільності, зокрема і шляхом ширшого застосування інноваційних методів у викладанні, спрямованих на колективне вирішення завдань. 3. З початку зимового семестру 2024-2025 навчального року активізувати популяризацію діяльності наукових гуртків через соціальні мережі. 4. При вдосконаленні робочих програм на 2024-2025 навчальний рік посилання на наукові праці провідних українських вчених російською мовою (академіка Погребняка П., С Туниці Ю.Ю., професорів Воробьова Д.П., Остапенко Б.Ф.,

Шевченка С.В., Цилюрика А.В. Ткача В.П., Татарінова К.А., Цурика Є.М., В.І., Мешкова В. Л., Мокрушина М.М. тощо) та відомих закордонних фахівців (Грин Н., Дажо Р. Стаут У., Одум Ю., Реймерс Н. Ф., Тейлор Д. тощо) наводити в англійській транскрипції. 5. На 2024-2025 навчальний рік перевидати методичні вказівки навчальних дисциплін, в тому числі вибіркового, датовані 2020-2021 роками. 6. До початку 2025-2026 навчального року внести до розташування ОП таблицю з підтвердженням реагування на пропозиції та виявлені недоліки від стейкхолдерів у ОП. 7. До початку навчального 2025-2026 року для учасників освітнього процесу адаптувати скриньку довіри у формі он-лайн. 8. ЕГ рекомендує НПП сприяти постійно громадській активності здобувачів вищої освіти ОП «Лісове господарство», шляхом розвитку каналів комунікації, залучення студентів до обговорення та прийняття рішень в студенському самоуправлінні. 9. Спростити процес оцінки пропозицій від стейкхолдерів методом зберігання усіх отриманих порад та пропозицій в одному доступному місці та зазначаючи які з них будуть реалізовані.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітньо-професійна програма 205 «Лісове господарство» Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» дає можливість досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» затвердженого наказом МОН України № 15 від 05.01.2021 (https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/85464/). Спеціальність 205 Лісове господарство засновано у 2007 році. Кафедра лісівництва географічного факультету є базовою випускною кафедрою та здійснює підготовку фахівців «Магістр» за спеціальністю 205 «Лісове господарство». Ліцензію на спеціальність 8.09010301 «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня було отримано у червні 2015 року (сертифікат НД 0791824) і акредитована у грудні 2016 року (наказ МОН від 19.12.2016 №1565, переоформлено наказом МОН від 30.03.2021 №37). Перегляд ОП проводився у період з листопада по березень у 2017-2023 роках з впровадженням пропозицій фахівців лісової галузі Закарпатської області. Перегляд та внесення змін до ОП було проведено з урахуванням стандартів вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня вищої освіти, який було затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 05 січня 2021 року № 15.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Освітні компоненти ОП повністю відображають Стандарт вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня вищої освіти (https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/85464/), враховують досвід подібних закладів вищої освіти, регіональний контекст та побажання стейкхолдерів. Відповідно до стандарту при розробці ОП «Лісове господарство» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/75813>) враховувано положення щодо цілей навчання, об'єктів вивчення та діяльності, дотримано рекомендований обсяг кредитів ЄКТС - 90 кредитів, в тому числі, 67 кредитів зорієнтовано для вивчення обов'язкових компонент, а 23 кредити для вивчення вибіркового компонент. Виділено види практик: виробнича із технології лісгосподарського виробництва (7,5 кредитів ЄКТС) та переддипломна практика (6 кредитів ЄКТС). На виконання і захисту кваліфікаційної роботи магістра виділено відповідно 15 та 1,5 кредити ЄКТС. Дотримано положення стандарту щодо компетентностей та змісту підготовки здобувачів, що сформульовано у термінах результатів навчання. В ОП враховано загальні компетентності (ЗК: 1-7), фахові компетентності (ФК: 1-9) та програмні результати навчання (ПРН: 1-16). Всі компетентності та програмні результати навчання, що визначені стандартом вищої освіти за спеціальністю, забезпечуються освітніми компонентами ОП, що відображено у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/75813>).

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ЕГ встановлено в процесі спілкування з гарантом, укладачами програми, авторами відомостей самооцінювання, НПП випускової кафедри, здобувачами та роботодавцями, що ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/75813>) має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії ДВНЗ «УжНУ» на 2015-2025 рр. (www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/8662). Вона передбачає функціонування ефективної системи випереджальної підготовки фахівців світового рівня, єдність наукової, навчальної та інноваційної діяльності. Місія ДВНЗ «УжНУ» визначається низкою концептуальних положень інноваційної складової освітньої діяльності університету, використання ідей і принципів нових наукомістких освітніх технологій, що забезпечує підвищення ефективності і якості навчання студентів. Стратегія ДВНЗ «УжНУ» реалізується через твердження особистісно-орієнтованої парадигми на основі єдиного підходу, що передбачає оволодіння студентами спеціальності 205 Лісове господарство другого (магістерського) рівня вищої освіти загальних і фахових компетентностей, які дають змогу студентам у перспективі реалізувати себе у професійній діяльності. Відповідно до Стратегії ЗВО місія ОП «Лісове господарство» полягає в підготовці висококваліфікованих фахівців лісового господарства, що здатні розв'язувати складні задачі та проблеми лісового і мисливського господарства.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Мета і програмні результати навчання ОП «Лісове господарство» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/75813>) визначені з урахуванням досягнень науки, сучасної парадигми гірського лісознавства і лісівництва та відображають тенденції розвитку спеціальності та передбачає формування у майбутнього фахівця здатності динамічно поєднувати знання, уміння, комунікативні навички і спроможності з автономною діяльністю та відповідальністю під час вирішення завдань та проблемних питань у галузі лісового й мисливського господарства, зокрема: безумовного надання пріоритету вирощуванню, корінних за породним складом, високопродуктивних деревостанів; недопущення вирощування похідних деревостанів та їх науково-обґрунтована заміна на корінні; в повній мірі дотримуватись вирощування насаджень на типологічній і генетико-селекційній основі; контролювати дотримання принципу безперервного і невиснажливого лісокористування в усіх категоріях лісів впровадження інноваційних технологій у професійну діяльність. ОП акцентовано на вихованні фахівців спроможних на реалізацію природоохоронних принципів та особливостей ведення гірського лісового господарства в умовах глобальної зміни клімату, усвідомлюючи стабілізуючу роль лісових екосистем та пріоритетність лісового сектору в соціально-економічному розвитку Закарпатської області та регіону в цілому. Це спрямування ОП «Лісове господарство» досягається програмними результатами навчання, що передбачені Стандартом вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» затвердженого наказом МОН України № 15 від 05.01.2021 (https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/85464/) в. ПРН 1-16 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/75813>)

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета ОП та ПРН (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/75813>) визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, та досвіду вітчизняних та іноземних ОП. Закарпатська область входить до п'ятірки областей України за площею лісів та перше місце за лісистістю і запасами деревини. Щорічні потреби галузі у фахівців з вищою освітою становлять 60-80 осіб. ДВНЗ «УжНУ» є єдиним ЗВО в Закарпатській області, що забезпечує підготовку лісівників. Ведення лісового господарства в Закарпатті повинно передбачати не лише лісосировинну сторону, а і природоохоронну та курортно-санаторну галузі. Цей регіональний контекст враховано при формулюванні мети та ПРН за ОП, що забезпечується дисциплінами циклу професійної підготовки. В області функціонує КБЗ, три НПП, у структурі яких є підрозділи лісогосподарського спрямування. Тому, фахівців лісового та мисливського господарства потребують не лише лісогосподарські філії, а й природоохоронні установи, що враховано при розробці структури ОП. Зокрема, в ОП впроваджено наступні обов'язкові компоненти: ОК1 Іноземна мова за професійним спрямуванням, ОК2 Лісове право, ОК3 Планування лісогосподарського виробництва, ОК4 Геоботаніка, ОК5 Охорона праці в галузі, ОК6 Регулювання продуктивності лісів, ОК7 Управління лісогосподарським виробництвом, ОК8 Інформаційні системи та технології у лісовому господарстві, ОК9 Мисливствознавство, ОК 10 Виробнича практика із технології лісогосподарського виробництва, ОК11 Переддипломна практика, ОК12 Кваліфікаційна робота (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/75813>), підготовлено комплекс вибіркового компоненту: Біологічна продуктивність лісів, Географія рослин, Економіка природокористування, Лісове товарознавство, Методологія наукових досліджень, Мисливські трофеї та їх оцінка, Моделювання продуктивності лісів, Недревні ресурси та побічне користування лісом, Основи зоогеографії, Регіональне лісівництво (<https://uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/80475>). В процесі формування мети та ПРН враховано досвід існуючих програм зі спеціальності 205 Лісове господарство університетів України: НЛТУ України (<https://nltu.edu.ua/index.php/vstupnyku/spetsialnosti/205-lisove-hospodarstvo>), НУБіП України (<https://nubip.edu.ua/node/1067/10>), ПНУ імені Василя Стефаника (<https://nmv.pnu.edu.ua/mahistratura/205-lisove-hospodarstvo/>). Аналіз цих програм показав, що ОП складається з напрямків: вирощування, відтворення, формування, організації та ведення лісового, в т.ч. рекреаційного, природо-заповідного та мисливського

господарства, впровадження інноваційних технологій у професійну діяльність. В цілому, мета і програмні результати навчання освітніх програм «Лісове господарство» згаданих університетів співпадають з метою та результатами, які закладені в ОП «Лісове господарство» ДВНЗ «УжНУ».

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП 205 «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня вищої освіти складається з основних напрямків: вирощування, відтворення, формування, організації та ведення лісового, в тому числі рекреаційного, природо-заповідного та мисливського господарства, впровадження інноваційних технологій у професійну діяльність. Все це відображає регіональний аспект Карпат в умовах адаптації лісового господарства до наявних кліматичних змін у гірських лісах.

Недоліки

Суттєвих недоліків за Критерієм 1 в ОП «Лісове господарство» не виявлено.

Рекомендації

1. ЕГ рекомендує продовжувати роботу при вдосконаленні ОП «Лісове господарство» і на далі враховуючи тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевий та регіональний контексти.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» і вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» затвердженого наказом МОН України № 15 від 05.01.2021 (https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/85464/). Обсяг ОК, що формують вивчення обов'язкових компонент становить 67 кредитів ЄКТС, а 23 кредити ЄКТС, відведено для вивчення вибіркового компонента. Окремо виділено практики: виробнича із технології лісгосподарського виробництва (7,5 кредитів ЄКТС) та переддипломна (6 кредитів ЄКТС). На виконання і захисту кваліфікаційної роботи магістра виділено відповідно 15 та 1,5 кредити ЄКТС. Дотримано положення стандарту щодо компетентностей та змісту підготовки здобувачів, що сформульовано у термінах результатів навчання. В ОП враховано загальні компетентності (ЗК: 1-7), фахові компетентності (ФК: 1-9) та програмні результати навчання (ПРН: 1-16). ЕГ встановлено при аналізі ОП та навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти відповідність ОП та окремих ОК вимогам чинного законодавства (освітня програма <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/75813>, навчальний план <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/79193> , індивідуальний навчальний план Інфо-центр » Індивідуальні навчальні плани практики <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/43846> , робочі програми <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/37335> , теми кваліфікаційних робіт - <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/49638>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОП має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. У ОП загалом та у робочих програмах дисциплін детально висвітлено структурно-логічну схему та міждисциплінарні зв'язки. Програмні компетентності та ПРН відповідають компонентам і цілям ОП, що також відображено у змістових модулях робочої програми. ОК з акредитованої ОП формують логічну і взаємопов'язану систему. В ОП освітні компоненти, що формують обов'язкові компетентності та програмні результати навчання об'єднані у цикл Загальної та Цикл професійної підготовки. ОП містить розділи обов'язкових та вибіркових компетентностей. Практична підготовка передбачає практики (виробничу та переддипломну), підсумкова атестація проводиться за результатами розробки магістерської кваліфікаційної роботи. Структурно-логічна схема ОП детально демонструє розподіл освітніх компонентів за роками та семестрами навчання. В основному всі ОК логічно пов'язані навчальний план <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/79193> , індивідуальний навчальний план Інфо-центр » Індивідуальні навчальні плани практики <https://dSPACE.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/43846> , робоча програма <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/37335> , теми кваліфікаційних робіт - <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/49638>). Аналіз “Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам ОП” (ОП від 19.03.2024 р., табл. 4, с. 13) свідчить, що обов'язкові ОК формують загальні та фахові компетентності, що поділені відповідно до специфіки ОК. Аналіз табл. 5 “ Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами ОП ” (ОП від 19.03.2024 р., табл. 5, с. 14) демонструє, що ОК, що включені до ОП спрямовані на досягнення ПРН і охоплені змістом програми. Розробка кваліфікаційної магістерської роботи виконує завдання з перевірки рівня сформованості освітніх компетентностей здобувача. Визначені експертною групою висновки підтверджують інформацією, отриману під час зустрічей зі стейкхолдерами ОП, як і позитивно оцінюють структуру ОП і відмічають відповідності її визначеним цілям та ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП «Лісове господарство» та її ОК підтвердив, що вони відповідають першому (бакалаврському) рівню вищої освіти згідно Стандарт Стандарт вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня вищої освіти (https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/85464/). Зміст ОП орієнтовано на підготовку кваліфікованих фахівців на рівні магістра з надання спеціальної освіти у сфері ведення лісового та мисливського господарства, на засадах сталого розвитку з урахуванням регіональних природних і соціально-економічних умов, для забезпечення раціонального використання та розширеного відтворення лісів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/75813>). Об'єктами вивчення та професійної діяльності згідно ОП є лісостани, нормативна база лісового господарства, підприємства лісового, мисливського та природоохоронного господарства, ринок лісової продукції, сертифікація лісів, первинна переробка сировини, в тому числі деревини. Зокрема, ОК 4-12 безпосередньо орієнтовані на об'єкти вивчення та майбутню професійну діяльність здобувачів, а ОК 1-3 спрямовані на формування загальних компетентностей, які дозволяють організовувати та здійснювати управління лісовими ресурсами. Серед переліку освітніх компонентів циклу загальної підготовки є дисципліни соціального та гуманітарного спрямування (ОК 2 Лісове право), вивчення сучасних технологій (ОК 1 Іноземна мова за професійним спрямуванням) тощо. В ОП відсутні ПРН, які забезпечуються лише за рахунок освітніх компонентів вільного вибору здобувача.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОП підготовки фахівців “Магістр” за спеціальністю 205 “Лісове господарство” передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії через можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача шляхом вільного вибору 25,6% (23 кредити ЄКТС) навчальних дисциплін. Цей вибір регламентується положеннями: (Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» - <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357> , Положення про перезарахування кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності - <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131> , Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін - <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22963>) де описано порядок вільного вибору навчальних дисциплін студентами. На сайті ДВНЗ «УжНУ» подано інформацію щодо процедури вибору навчальних дисциплін та каталог ВК з анотаціями за ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/72380>, <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/80475>). Частка вибіркових компонентів становить 23 кредитів ЄКТС (25,6%), що відповідає Закону України “Про вищу освіту” (Про вищу освіту | від 01.07.2014 № 1556-VII). ЕГ підтверджено можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії шляхом складання індивідуального графіку (Інфо-центр » Індивідуальні навчальні плани). Вибір ОК розширює можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ВО. В процесі зустрічей у фокус-групі ЕГ встановила, що за ОП проводиться постійно робота з розширення вибірковості (Відеозустрічі 29.10.2024).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка студентів за ОП регулюється Положенням про організацію та проведення практики у ДВНЗ «УЖНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11775>). Практична підготовка здобувачів відбувається шляхом наступності вивчення практичних занять, семінарських занять, лабораторних робіт, навчальних екскурсій, підготовці курсового проекту з Регулювання продуктивності лісів, виробничої практики у третьому семестрі з Технології лісгосподарського виробництва (7,5 кредити) та переддипломної практики у третьому семестрі (6 кредитів), які забезпечують практичну підготовку обсягом 13,5 кредитів ЄКТС (навчальний план <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/79193>). Під час зустрічей з гарантом, НПП, роботодавцями та допоміжних підрозділів ЕГ підтверджено, що практика у відбувається згідно з укладеними договорами. Практична підготовка здобувачів формує наступні передбачені ОП компетентності: ОК 1-12. Ці ОК є практично орієнтовані та надають можливість здобувачам отримати необхідні практичні вміння та фахові компетентності. Роботодавці приймають безпосередню участь у формулюванні цілей і завдань практичної підготовки та визначенні її змісту на етапах консультацій із роботодавцями в проєктній групі, викладання ОП та виробничої практики (освітня програма <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/75813>, навчальний план <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/79193>, індивідуальний навчальний план Інфо-центр » Індивідуальні навчальні плани практики <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/43846> , робочі програми <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/37335>, теми кваліфікаційних робіт - <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/49638>, Відеозустрічі, 29.10.2024). ЕГ було встановлено, що набуті компетентності під час практичної підготовки задовольняють потреби здобувачів для їх працевлаштування та подальшого навчання.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Освітні компоненти ОП підготовки фахівців “Магістр” за спеціальністю 205 “Лісове господарство” передбачають набуття здобувачами соціальних навичок, які є важливими для ефективного провадження професійної діяльності в галузі Лісове господарство. Аналіз ОП, робочих програм та робочих планів ОК дають підстави ЕГ стверджувати, що розвиток умінь та навичок комунікації, критичного мислення, міжособистісної взаємодії та співпраці, толерантності, самовдосконалення і самоаналізу, прийняття рішень на основі ціннісних орієнтирів, робіт з різною інформацією, відповідальності за особисту діяльність досягається комплексом освітніх компонентів ОП (освітня програма <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/75813>, навчальний план <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/79193>, індивідуальний навчальний план Інфо-центр » Індивідуальні навчальні плани практики <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/43846> , робочі програми <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/37335>, теми кваліфікаційних робіт - <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/49638>). Соціальні навички знаходять своє відображення у ІК, ЗК 1-7, ФК 1-9. ЕГ встановила, що ефективним набуттям соціальних навичок у здобувачів ВО спостерігається при виконанні курсового проекту, виробничої і переддипломної практик та розроблення кваліфікаційної роботи. Використання інтерактивних методів навчання та викладання дисциплін професійного спрямування забезпечують опанування здобувачем комунікаційних та лідерських навичок. Інтерв'ювання здобувачів ВО, роботодавців та НПП підтвердило, що навчання за ОП дозволяє студентам набувати соціальних навичок, які є необхідні для майбутньої професійної діяльності (Відеозустрічі, 29.10.2024).

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам професійного Стандарту Стандарт вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня вищої освіти (https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/85464/), фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання. ОП «Лісове господарство» та навчальний план становить 2700 годин, із них 672 години відведено на аудиторну роботу, 1398 годин – на самостійну роботу. Нормативні освітні компоненти охоплюють 2010 годин, які складаються з 428 аудиторних годин, із них 214 годин – лекції, практичні 182 години, лабораторні 46 години, що свідчить про очевидне практичне спрямування ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/79193>). У ОП (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/75813>). ІК та ЗК 1-7 освітньої програми повністю відповідають стандарту. Освітні компоненти ОК 1-5 освітньої програми визначаються ЗВО. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності ОП (ОК 6-12) корелюють з предметними компетентностями стандарту. ЕГ на фокус-групах та аналізу документів встановлено, що обсяг фактичного навантаження здобувачів освіти за ОП співвідноситься з обсягом програми за кредитами ЄКТС та відповідає даним відомостей СО. Фактична аудиторна та самостійна робота здобувачів вищої освіти узгоджуються з обсягом та змістом ОК ОП. Тижневе аудиторне навантаження здобувачів на першому курсі становить 18 годин в осінньому та 20 у весняному семестрі, відповідно до вимог “ Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/68309>). Кількість кредитів, що відводиться на вивчення обов'язкових та вибіркових дисциплін знаходиться в межах від 3 до 7,5. Аналогічно це положення регулює і самостійну роботу здобувачів ВО. Обсяг аудиторних годин обов'язкових компонентів ОП складає 15,85% від загального обсягу навчального часу, обсяг аудиторних годин вибіркових компонентів ОП нараховує 7,93% від загального обсягу навчального часу. Обсяг самостійної роботи здобувачів за ОП становить 51,78%, що визначає допустимий обсяг самостійної роботи не менше 1/3 та не більше 2/3 загального обсягу навчального часу студента. Дисципліни вільного вибору студента магістр 205 Лісове господарство. Зміст та обсяги самостійної роботи в межах дисциплін

визначаються робочими програмами ОК, а їх аналіз підтвердив відповідність нормативним документам ЗВО. У робочих програмах ОК визначено теми самостійної роботи, кількість годин, завдання, перелік рекомендованої літератури тощо. Фокус-групи зі здобувачами щодо їх фактичного навантаження у співвідношенні з обсягом окремих ОК засвідчують достатній рівень задоволення здобувачів та відсутність їх скарг на перевантаження самостійною роботою (Відеозустрічі, 29.10.2024).

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

У ЗВО наявне «Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти у ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/68309>). Проте підготовка здобувачів вищої освіти ОП за дуальною формою освіти поки що не проводиться.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Функції майбутнього фахівця вирішувати завдання - застосовувати базові знання з лісознавства, лісоексплуатації, мисливського господарства, рекреаційного лісокористування та природно-заповідної справи в процесі охорони, збереження та відтворення лісу, що забезпечується набуттям здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722. Серед компетентностей функція організації безпечного та здорового освітнього середовища знаходить відображення у ОП, що зазначено у ПРН 16 «Організувати результативні та безпечні умови праці». На думку ЕГ формулювання деяких ПРН освітньої програми (ПРН 17, 20) є занадто конкретизовані, що не повністю відповідає узагальненому формулюванню фахових компетентностей.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Позитивною рисою є постійний перегляд вибіркового освітнього компонентів, зокрема з вибіркового дисциплін за спеціальністю, зважаючи на пропозиції стейкхолдерів, а також поступове збільшення їх переліку. Великий обсяг практичної підготовки на ОП позитивно відзначають і вважають це перевагою ОПП всі стейкхолдери. Верховною Радою України прийнято Зміни до Закону "Про вищу освіту" №3642-IX від 23.04.2024 р., що передбачають розвиток індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу у вищій освіті. Так, стаття 9-1 вказує, що опис освітньої програми повинен містити: "форми здобуття освіти за цією освітньою програмою та розрахункові строки виконання освітньої програми за кожною з них". Це актуалізує необхідність у ЗВО впровадження адаптації ОП Лісове господарство під час наступного її перегляду до вимог Зміни до Закону "Про вищу освіту" №3642-IX від 23.04.2024 р.

Недоліки

1. Потреба у ЗВО впровадження адаптації ОП Лісове господарство під час наступного її перегляду до вимог Зміни до Закону "Про вищу освіту" №3642-IX від 23.04.2024 р.

Рекомендації

ЕГ рекомендує ЗВО на необхідності адаптації ОП Лісове господарство під час наступного її перегляду до вимог Зміни до Закону "Про вищу освіту" №3642-IX від 23.04.2024 р. на основі рекомендацій МОН та: - встановити форми здобуття освіти за освітньою програмою інституційну (очна, заочна) та дуальну; - забезпечити можливість змінювати через рік навчання спеціальність у разі потреби, - створити можливість одночасного навчання за декількома освітніми програмами, а також у декількох закладах вищої освіти за умови здобуття тільки однієї кваліфікації вищої освіти за кожним рівнем за кошти державного бюджету. - встановити не менше 8 годин аудиторного заняття для одного кредиту ЕКТС з 30 годин, - встановити обсяг вибіркового компонентів до 50%, але не менше 25% навчального плану.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОП підготовки фахівців “Магістр” за спеціальністю 205 «Лісове господарство» укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті на сторінці приймальної комісії ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/about>), Перелік спеціальностей, яким надається особлива підтримка (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74880>), Вступ на магістрат (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/abiturient/master_degree), Вступникам на основі НРК5 ДВНЗ «УжНУ» може перезарахувати кредити ЄКТС (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74881>), Адреса (на період з 1 липня по 31 серпня), контактні телефони та електронна адреса відбіркових комісій географічного факультету: (f-geovstup@uzhnu.edu.ua). Перелік нормативних документів та Правила прийому до ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74876>), розроблені відповідно до “Порядок прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році ” (Наказ Міністерства освіти і науки України № 266 від 06.03.2024 р. <https://mon.gov.ua/vstupna-kampaniia-2024/vstupna-kampaniia-do-zakladiv-vyshchoi-osvity-2024-roku/poriadok-priyomu-dlia-zdobuttia-vyshchoi-osvity-v-2024-rotsi>). Правила прийому на навчання є структуровані, чіткі та зрозумілі, не містять дискримінаційних положень, знаходяться у вільному доступі для всіх учасників освітнього процесу. У ДВНЗ «УжНУ» наявні можливості для навчання осіб з особливими освітніми потребами. Окрім того, у ЗВО небюджетні конкурсні пропозиції в період з 24 червня до 15 серпня 2024 року за потреби могли створюватися для: здобуття ступеня вищої освіти за іншою спеціальністю особами, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти чи здобувають його не менше ніж один рік та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план; для здобуття ступеня вищої освіти особами, місце проживання яких зареєстровано (задекларовано) на тимчасово окупованій території, або в населених пунктах, віднесених до територій активних бойових дій (територій активних бойових дій, на яких функціонують державні електронні інформаційні ресурси) станом на 01 липня 2024 року та які перебувають на ній або які переселилися з неї після 01 січня 2024 року, які подають заяви через освітні центри Крим-Україна, Донбас-Україна (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74876>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

ЕГ підтверджено, що у звіті самооцінювання надана інформація з особливостей ОП при прийомі абітурієнтів на навчання відповідає дійсності. Конкурсний відбір для здобуття ступеня магістра - вступники на основі НРК6 або НРК7, для здобуття ступеня вищої освіти за іншою спеціальністю також приймаються особи, які здобули раніше такий самий або вищий ступінь (рівень) вищої освіти або здобувають його не менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний навчальний план. Умовою зарахування здобувача вищої освіти для одночасного навчання за іншою спеціальністю в тому самому або в іншому закладі вищої освіти є виконання вимог до вступників на відповідні освітні програми. Ці вимоги можуть бути виконані до зарахування або після зарахування, але не пізніше періоду проведення атестації здобувачів вищої освіти. Правила прийому осіб, які проживають на територіях, де неможливо забезпечити виконання стандартів освіти України та/або стабільний освітній процес, затверджуються Вченою радою відповідно до законодавства та з урахуванням особливостей, визначених наказом № 271 Міністерства освіти і науки (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74876>). Для вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК6 та НРК7: – реєстрація заяв на участь в ЄВІ та ЄФВВ, проведення основної і додаткової сесії ЄВІ та ЄФВВ здійснюється у терміни, встановлені МОН України, за графіком, затвердженим Українським центром оцінювання якості освіти; реєстрація заяв на участь у співбесіді замість ЄВІ, фаховому іспиті, фаховому іспиті замість ЄФВВ розпочинається 01 липня; співбесіди замість ЄВІ, фахові іспити, фахові іспити замість ЄФВВ; реєстрація заяв вступників для участі в конкурсному відборі розпочинається 1 серпня; співбесіди замість ЄВІ, фахові іспити, фахові іспити замість ЄФВВ для осіб, які беруть участь у конкурсному відборі виключно на місця кошти фізичних та/або юридичних осіб. Формування рейтингових списків вступників, надання рекомендацій до зарахування та оприлюднення списку рекомендованих з повідомленням про отримання чи неотримання ними права здобувати вищу освіту за державним замовленням здійснюються не пізніше 24 серпня. Вступники, які отримали рекомендації, мають виконати вимоги до зарахування на місця державного замовлення до 18:00 26 серпня; – зарахування вступників на навчання: за державним замовленням проводиться 27 серпня; за кошти фізичних та/або юридичних осіб – не пізніше ніж 30 вересня; – переведення на вакантні місця державного замовлення осіб, які зараховані на навчання за кошти фізичних та/або юридичних осіб, – не пізніше 31 серпня; – надання рекомендацій до зарахування та оприлюднення списку рекомендованих для вступників, які вступають на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб на відкриті та фіксовані конкурсні пропозиції, здійснюється не

раніше 28 серпня. Спеціальність 205 «Лісове господарство» належить до «Перелік спеціальностей, яким надається особлива підтримка» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/74880>),

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності) здійснюється на основі (Положення про перезарахування кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131>)) Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС) або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, прийнятої у країні закладу вищої освіти-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ЄКТС. Перезарахування кредитів відбувається на основі Договору про навчання та згідно з академічною довідкою або на підставі наданого здобувачем вищої освіти документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків учасників освітнього процесу, завіреного в установленому порядку у закладі вищої освіти-партнері. Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності та перезарахування результатів навчання з дисциплін проводиться шляхом зіставлення результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у закладі вищої освіти-партнері та результатів навчання, запланованих відповідною освітньою програмою Університету, в якому здобувач навчається на постійній основі. При перезарахуванні дисципліни зберігається раніше здобута позитивна оцінка рівня знань здобувача вищої освіти - учасника програми академічної мобільності (Положення про перезарахування кредитів ЄКТС для учасників програм академічної мобільності (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20131>)). Аналіз зазначених документів та інтерв'ю зі стейкхолдерами ОП дають підстави стверджувати, що наявні правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, є зрозумілі, чіткі та доступні для зацікавлених осіб. Проте випадків перезарахування або визнання результатів навчання, отриманих як в інших закладах освіти, так і під час академічної мобільності на ОП «Лісове господарство» ще не було. Правила враховують вимоги «Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні» (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_308#Text).

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

ЗВО визнає результати навчання, отримані у неформальній освіті відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в ПНУ ім. В. Стефаника» (<https://cutt.us/DCY0q>). Здобувач, який звертається до ЗВО щодо визнання результатів неформальної освіти, подає заяву, декларацію про попереднє навчання та документи, які підтверджують наведену у декларації інформацію. Заяву про зарахування результатів неформальної освіти ЗО подає протягом перших 10 робочих днів від початку семестру, задля того, щоб у випадку відмови у зарахуванні він зміг пройти підготовку з відповідної освітньої компоненти в повному обсязі. Університет надає консультативну допомогу ЗО щодо заповнення декларацій про попереднє навчання. Керівники навчальних структурних підрозділів ЗВО здійснюють аналіз поданої інформації щодо здобутого попереднього досвіду та результатів неформального навчання Здобувача та перевірку наданої інформації. Строк розгляду заяви та прийняття рішення про можливість / неможливість проводити подальші процедури визнання на основі наданої ЗО інформації становить не більше десяти робочих днів. Прийняття рішення про визнання результатів неформального навчання ЗО Університетом здійснюється за підсумками їх оцінювання. Зарахування результатів неформальної освіти з навчальних дисциплін здійснюється рішенням декана факультету на підставі висновку експертної комісії відповідної кафедри. Одноосібне рішення декана факультету про зарахування навчальних дисциплін може бути прийняте за умови виконання таких умов: під час зіставлення НП та ОП відповідної спеціальності та сертифіката про практику / стажування або сертифіката про проходження тренінгу, семінару, вебінару назви освітніх компонент ідентичні або мають незначну стилістичну розбіжність; співпадає загальний обсяг годин (кредитів ЄКТС); співпадають компетентності та програмні результати навчання з дисциплін та результатів неформальної освіти. Експертну комісію формують у випадках, коли одноосібне рішення деканом факультету не прийняте, однак є підстави для зарахування результатів неформальної освіти в якості освітнього компонента освітньої програми. ЕК розглядає заяву ЗО, вивчає подані ним документи про здобуті результати навчання та компетентності в рамках неформальної освіти, за необхідності проводить співбесіду зі здобувачем. ЕК робить висновок про можливість або неможливість зарахування результатів неформальної освіти в якості освітнього компонента освітньої програми. Підготовку службового подання з витягом із протоколу засідання експертної комісії щодо рішення, з обов'язковим обґрунтуванням та рекомендацією про повне зарахування, часткове зарахування та відмову у зарахуванні програмних результатів навчання та компетентностей освітнього компонента за результатами неформальної освіти здобувачів покладено на деканат факультету. За результати інтерв'ювання ЗО та інших стейкхолдерів практика визнання результатів навчання набутих у неформальній освіті за ОП відсутня.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Позитивною рисою є наявність чіткої системи інформування вступників про правила прийому та умови навчання, наявність інформативних та презентаційних матеріалів на сайті Університету. Правила прийому не містять дискримінаційних положень. Слід відмітити наявність на сайті університету окремих посилань для вступників, зокрема щодо Обсягів державного замовлення, Програма фахового вступного випробування, Орієнтовна структура мотиваційного листа, Склад приймальної комісії, Заселення в гуртожиток тощо.

Недоліки

Зустрічі із студентами засвідчують низьку зацікавленість щодо питань виконання науково-дослідної роботи. У фокус-групах зі студентами встановлена невисока зацікавленість до міжнародної академічної мобільності, що пов'язано війною з росією, обмеженостями, що викликані нею та неможливістю належної взаємодії зстейкхолдерами. Невисока обізнаність студентів та представників студентського самоврядування про діючі наукові гуртки.

Рекомендації

1. По закінченню війни з росією вдосконалити роботу НПП в напрямку залучення студентів до НДР та до міжнародної академічної мобільності, зокрема і шляхом ширшого застосування інноваційних методів у викладанні, спрямованих на колективне вирішення завдань. 2. З початку зимового семестру 2024-2005 навчального року активізувати популяризацію діяльності наукових гуртків через соціальні мережі.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми і методи навчання і викладання на освітній програмі закріплені у Положенні про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), згідно якого в навчальному закладі застосовується очна, заочна і дистанційна форми навчання, а також їх поєднання. Для магістрів освітньої програми «Лісове господарство» нині застосовується очна і дистанційна форма навчання, яка проводиться з використанням електронних навчальних курсів на платформі moodle (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua> та <https://moodle.uzhnu.edu.ua>), а також через Google сервіси (підтверджено студентами і викладачами на відповідних зустрічах з фокус-групами). Навчально-методичні матеріали за освітніми компонентами завантажені в дистанційних курсах (продемонстровано на резервній зустрічі викладачами кафедри Задорожним А.І. і Мигаль А.В.), а також розміщені на сайті кафедри лісівництва (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/39200>). В навчальному процесі використовуються словесні (лекція, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія), наочні (спостереження, ілюстрації, демонстрації) і практичні (експрес-опитування, виконання завдань під час аудиторних занять, практик) методи навчання. Основними видами навчальних аудиторних занять, які зазначено у робочих програмах навчальних дисциплін <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35450>), є лекції, лабораторні, практичні заняття. Виробнича і переддипломна практики входять в структуру обов'язкових компонентів циклу професійної і практичної підготовки, що сприяє досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/80713>). Студентоцентрований підхід пріоритетний у навчанні та орієнтований на активізацію самостійної роботи студентів. Він сприяє особистісному розвитку, допомагаючи студентам здобувати знання, корисні в професійній діяльності. Вони мають можливість обирати дисципліни, що відповідає принципам Болонського процесу. За індивідуального підходу викладачі враховують особистісні характеристики студентів, рівень відповідальності, здатність до командної та самостійної роботи, що допомагає гнучко підходити до кожного студента. Основні навички розвиваються через практичні заняття, конференції, виробничі практики та інші форми взаємодії поза аудиторією. Студенти мають право обирати наукового керівника, тему досліджень, а також місце проведення практичної та наукової підготовки. Це створює умови для самостійної творчої діяльності, зокрема за частково-пошуковими та дослідницькими методами. Вибіркові дисципліни також

сприяють гнучкості освітньої програми. Процес оцінювання виключає дискримінацію за думки студентів, надає їм можливість висловлювати свої погляди та брати участь в обговоренні освітніх програм, що частково було підтверджено під час зустрічей. У разі виникнення проблем з ефективністю методів навчання можливе обговорення з викладачами або навіть заміна викладача.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Навчальний процес в університеті організований з акцентом на доступність і систематичність подання навчальних матеріалів. Інформація про цілі, зміст, очікувані результати навчання, а також про процедуру та критерії оцінювання кожного освітнього компонента надається у робочих навчальних програмах дисциплін, які регулярно оновлюються та доступні студентам. Робочі програми дисциплін включають: місце дисципліни в структурі освітньої програми це вказує, яку роль відіграє курс у загальній підготовці студента; цілі та завдання курсу визначають, яких навичок та знань студенти повинні набути; очікувані результати навчання описують конкретні компетентності, які студенти опанують після завершення курсу; критерії оцінювання чітко визначають, за якими параметрами буде оцінюватися успішність студента; зміст курсу наводить деталізований опис тем і питань, що будуть розглядатися; рекомендована література перелік джерел для поглибленого вивчення дисципліни. Ці робочі програми доступні для перегляду на початку кожного семестру, а також розміщені на веб-сайтах університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/22339>), у системах e-learning та MOODLE (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua>, <https://moodle.uzhnu.edu.ua>). Викладачами кафедри розроблені навчально-методичні матеріали, необхідні для виконання курсових проектів, розрахунково-графічних робіт, практикумів і лекцій. Вони забезпечують студентів усім необхідним для практичного застосування знань. Ці матеріали доступні в системі MOODLE та на кафедрі. Для зручності та швидкої комунікації матеріали можуть також розміщуватись у Google Meet, групам Google Chat, а також через особисті електронні пошти з доменом @uzhnu.edu.ua. Це сприяє інтерактивній взаємодії між викладачами та студентами, а також оперативному доступу до інформації та матеріалів. Такий підхід дозволяє студентам глибше зануритись у навчальний процес і активно працювати над досягненням навчальних результатів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

В Ужгородському національному університеті система перегляду та оцінювання освітніх компонентів забезпечується низкою положень, що регламентують якість освіти та моніторинг освітніх програм: Положення про розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм регулює процес оновлення освітніх програм, їх відповідність сучасним вимогам і стандартам (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>); Положення про моніторинг якості освітнього процесу забезпечує контроль над ефективністю викладання, впровадженням сучасних методик та загальною якістю освітніх компонентів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти охоплює всі етапи внутрішнього забезпечення якості та механізми вдосконалення освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>). На кафедрі лісівництва інтегрується наукова та освітня діяльність, що реалізується під час досліджень наукової теми, яка дозволяє залучити студентів ОС «Магістр» до наукових досліджень, даючи можливість практичного застосування теоретичних знань. Студенти активно беруть участь у наукових заходах, таких як студентські конференції, конференції молодих науковців (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/9211>) та інтернет-конференції. Результати їхніх досліджень, часто у формі тез, рідше статей, публікуються під керівництвом викладачів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/39123>). Це дозволяє студентам розвинути навички наукового аналізу, критичного мислення та опанувати основи публікаційної діяльності. Інтеграція навчальної і наукової діяльності сприяє створенню міцного партнерства між викладачами та студентами. Вона забезпечує майбутніх фахівців необхідними компетенціями для вирішення сучасних проблем лісового господарства та охорони природних ресурсів, що в свою чергу, сприяє підготовці висококваліфікованих фахівців з фаховим розумінням актуальних проблем у цій сфері. Було підтверджено під час зустрічей з фокус групами випускників і студентів які навчаються за індивідуальним планом і працюють. Таким чином, завдяки цьому комплексному підходу студенти УжНУ мають можливість не лише отримувати якісну освіту, але й розвивати професійні навички через участь у науковій роботі.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Система перегляду та оцінювання змісту освітніх компонентів в Ужгородському національному університеті (УжНУ) організована таким чином, щоб забезпечити актуальність, відповідність сучасним науковим стандартам та потребам професійної галузі. Цей процес регламентується низкою документів, що встановлюють вимоги до розроблення та оновлення освітніх програм, зокрема: Положенням про розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>), Положенням про моніторинг якості освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/6141>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>). Науково-педагогічні працівники, які залучені до реалізації освітньої програми, постійно оновлюють зміст навчальних дисциплін, використовуючи результати

власних досліджень, а також інформацію, отриману під час участі у різноманітних наукових конференціях і стажуваннях: професор Гриник Г.Г. під час викладання курсу «Регулювання продуктивності лісів» дає можливість студентам вивчати сучасні методи підвищення продуктивності лісів. Доцент Задорожний А.І., який викладає курс «Інформаційні системи та технології в лісовому господарстві» та «Дослідження нових технологій та інновацій у сфері лісового господарства» дозволяє студентам отримати знання про нові технології та інноваційні рішення у сфері лісового господарства. Доцент Потіш Л.А. веде курс "Мисливствознавство" та використовує результати власних наукових досліджень, що надає студентам практичні знання та навички у фауністичних дослідженнях і вивченні біорізноманіття за допомогою сучасних технологій. Залучення новітніх досліджень і передових практик у викладання підвищує актуальність навчального матеріалу, дозволяє студентам отримувати знання, що відповідають сучасним вимогам ринку праці та наукових стандартів, розвивати практичні навички на основі реальних досліджень та передових методик, долучатись до наукової діяльності, що стимулює розвиток критичного мислення та самостійності в професійній діяльності. Таким чином, завдяки активній участі викладачів у дослідженнях, студенти здобувають високоякісну освіту, яка відповідає сучасним викликам лісового господарства та природоохоронної діяльності.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

В Ужгородському національному університеті (УжНУ) стратегія інтернаціоналізації спрямована на розширення міжнародного співробітництва та інтеграцію сучасних освітніх і наукових підходів. В основі цієї стратегії лежать документи, які регламентують розвиток міжнародної діяльності університету: Стратегія інтернаціоналізації (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/20139>), Положення про академічну мобільність студентів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/21269>). Зазначені документи забезпечують можливості для студентів брати участь у програмах обміну, стажування та наукових дослідженнях за кордоном. УжНУ співпрацює з такими установами, як: Лодзький університет (Польща), Лісовий інститут Польщі, Національний лісовий центр Словаччини. Ця співпраця сприяє академічній мобільності та підтримує наукову діяльність, зокрема через спільні проекти та програми обміну (проект WeVaRe) Це дозволяє залучати студентів і викладачів до міжнародних досліджень, сприяючи розвитку їхніх професійних навичок. Як зазначив Потіш Л.А. на зустрічі з академічним персоналом, що пропозиція програм академічної мобільності за тематикою освітньої програми є обмеженою під час військового стану. На зустрічі зі здобувачами вищої освіти експертна група відмітила деяку поінформованість студентів щодо програм міжнародної академічної мобільності, проте зацікавлення самими програмами здобувачі не виявили. Також вони відмітили, що мають можливість отримувати з сайту повну інформацію щодо цього питання, а також поінформовані щодо можливостей покращення рівня іноземної мови на базі навчального закладу. Прикладів участі студентів ОС «Магістр» в програмах академічної мобільності не зафіксовано. Стратегія інтернаціоналізації УжНУ робить вагомий внесок у підготовку фахівців, які володіють сучасними знаннями та здатні адаптуватись до викликів світового ринку праці в галузі лісового господарства та охорони природи.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Система інформування щодо цілей, змісту і програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання окремих компонентів, яка функціонує в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» є доступною і зрозумілою, що було засвідчено на зустрічах із студентами і випускниками ОП. На сайті випускової кафедри розміщені робочі навчальні програми дисциплін, інформація дублюється в електронних навчальних курсах на платформі MOODLE з додатковим роз'ясненням викладачів відповідних освітніх компонентів.

Недоліки

1.Засвідчено невисоку зацікавленість щодо ведення науково-дослідної роботи і міжнародної академічної мобільності, що пов'язано із військовим станом, і неможливістю достатньої взаємодії стейкхолдерів. 2.Невисока обізнаність студентів та представників студентського самоврядування про діючі наукові гуртки.

Рекомендації

1. До початку 2025-2026 навчального року вдосконалити організацію НПП по залученню студентів до НДР. 2. З початку зимового семестру 2024-2005 навчального року активізувати популяризацію діяльності наукових гуртків через соціальні мережі.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

В Ужгородському національному університеті (УжНУ) оцінювання та контроль за результатами навчання здійснюються згідно з чітко регламентованими процедурами. Ці заходи охоплюють різні види контролю та критерії оцінювання, що забезпечує всебічний моніторинг навчальних досягнень студентів і їхню відповідність програмним вимогам. Контроль за навчальною діяльністю студентів регламентується такими документами: «Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), «Положення про порядок та методику проведення семестрових екзаменів та заліків» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>). Серед видів контролю зазначені: Поточний контроль — перевірка знань студентів під час семестру, підсумковий контроль — це оцінювання на завершених етапах навчання (екзамени, заліки, диференційовані заліки та публічний захист кваліфікаційної магістерської роботи. Критерії оцінювання відповідають загальноприйнятим критеріям Болонської системи. Інформування студентів про форми контролю для здобувачів освіти доступна у робочих навчальних програмах дисциплін (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35450>) та на сайті університету. Заліки та іспити проводяться згідно із розкладом, який складає деканат географічного факультету і затверджує навчальна частина університету. Розклад оприлюднюється на дошках оголошень і сайті факультету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/24>), а захист курсових робіт і проєктів здійснюється за графіком, затвердженим кафедрою. Такий комплексний підхід до оцінювання дозволяє підтримувати високі стандарти якості освіти та забезпечувати розвиток професійних компетентностей студентів, що сприяє підготовці висококваліфікованих спеціалістів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Атестація студентів магістерської програми за спеціальністю «Лісове господарство» в університеті проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Ця форма атестації відповідає вимогам стандартів вищої освіти і спрямована на підтвердження професійних компетентностей студентів. Атестація магістрів регламентується наступними документами: Положенням про дипломну роботу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11106>), Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11070>), Методичними вказівками до виконання атестаційної роботи магістра, розробленими кафедрою лісівництва (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/37340>). До кваліфікаційної роботи магістра представляються певні вимоги і вона має відповідати критеріям: оригінальність, тобто робота повинна бути самостійно виконаною і не містити академічного плагіату, не мати фальсифікацій, а саме: дані та результати, представлені у роботі, повинні бути достовірними та обґрунтованими, також мати наукову цінність — робота має містити науковий аналіз, використання сучасних методик і актуальні дослідження, відповідати вимогам лісового господарства. Магістерська кваліфікаційна робота проходить процедуру захисту та оцінювання (публічний захист, відгуки та запитання комісії). Під час захисту комісія оцінює рівень володіння теоретичними знаннями та практичними навичками, а також здатність студента відповідати на питання і презентувати матеріал. Викладачі та керівники дипломних робіт забезпечують студентів необхідними роз'ясненнями щодо вимог до атестаційної магістерської роботи, критеріїв оцінювання та процедури її захисту. Єдиний державний кваліфікаційний іспит за спеціальністю «Лісове господарство» для магістрів УжНУ не передбачений.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Об'єктивність оцінювання здобувачів спеціальності «Лісове господарство» в Ужгородському національному університеті (УжНУ) забезпечується низкою процедур, що регулюють процес оцінювання та врегулювання конфліктів. Основні аспекти об'єктивності регламентуються наступними документами: Положення про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>), Положення про порядок та методику проведення семестрових екзаменів і заліків (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5952>), Порядок оскарження

(апеляції) оцінювання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22967>). Процедури запобігання конфлікту інтересів викладені у Положенні про порядок врегулювання конфліктів та спорів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22964>) та Етичному кодексі УжНУ (пункт 8 "Конфлікт інтересів") (<https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/22896>). У межах цих документів забезпечується уникнення упередженості та конфліктів під час оцінювання. Здобувачі мають можливість оскаржувати результати як поточного, так і підсумкового оцінювання відповідно до Порядку оскарження (апеляції) оцінювання. Апеляційна скарга розглядається апеляційною комісією, до якої входять декан факультету або його заступник, завідувач кафедри, на якій викладається дисципліна, кілька викладачів кафедри, а також представники студентського самоврядування. Комісія вивчає обставини справи та приймає остаточне рішення. Завдячуючи прозорим і детально регламентованим процедурам, більшість спірних ситуацій вирішуються на етапі безпосереднього звернення до викладача, що дозволяє зберегти об'єктивність і довіру до процесу оцінювання. Важливо відзначити, що випадків офіційного оскарження оцінок у рамках програми «Лісове господарство» не зафіксовано, що може свідчити про загальне задоволення студентів об'єктивністю оцінювання. На освітній програмі «Лісове господарство» конфліктних випадків або ситуацій оскарження оцінок зафіксовано не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика академічної доброчесності в УжНУ спрямована на забезпечення високих морально-етичних стандартів у навчальній і науковій діяльності. Дотримання принципів академічної доброчесності підтримується через низку документів та діяльність спеціальних органів: Етичним кодексом УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22896>), Положенням про академічну доброчесність (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>). Зазначені документи окреслюють основні етичні норми та правила поведінки для всіх учасників освітнього процесу. В університеті діє Комісія з питань академічної доброчесності та етики – незалежний орган, що відповідає за моніторинг дотримання академічної доброчесності, розгляд випадків можливих порушень, інформаційну підтримку і популяризацію етичних принципів серед студентів та працівників університету (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/26527>). У рамках програми академічної доброчесності кваліфікаційні роботи перевіряються на наявність ознак плагіату за допомогою IT-інструментів Unicheck (<https://unicheck.com/uk-ua>) та StrikePlagiarism (<https://strikeplagiarism.com/uk/>). Після перевірки завідувач кафедри приймає рішення про допуск до захисту на основі подання наукового керівника. Кваліфікаційні роботи студентів доступні для перегляду в університетському репозиторії, що забезпечує прозорість та відкритий доступ до наукових досліджень здобувачів (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/58758>). У разі виявлення порушень академічної доброчесності, можуть застосовуватися відповідні санкції: для викладачів: відмова у присудженні наукового ступеня або вченого звання, а також позбавлення права займати певні посади, а для студентів: повторне проходження оцінювання, позбавлення стипендії або відрахування з університету. Ці санкції визначаються відповідно до законодавства, Статуту УжНУ (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>), Етичного кодексу та інших нормативних актів університету. Комісія з академічної доброчесності також має право розглядати порушення академічної доброчесності як аморальні вчинки, що можуть призвести до припинення навчання або роботи у ДВНЗ «УжНУ». Як зазначено у відомості самооцінювання, випадків виявлення порушення академічної доброчесності на ОП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

У ДВНЗ «Ужгородський національний університет» визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів та оцінювання здобувачів освіти, які закріплені у відповідних положеннях, розміщених на сайтах університету і випускової кафедри. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності у ЗВО є зрозумілими, регламентуються Етичним кодексом і розглядаються при потребі Комісією з питань академічної доброчесності та етики.

Недоліки

Відсутні

Рекомендації

1. Постійно популяризувати зміст та роль у навчальному процесі я академічної доброчесності.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Академічний рівень науково-педагогічного складу, який залучений до викладання на освітній програмі дозволяє здобувачам вищої освіти досягнути визначених цілей та програмних результатів навчання, адже НПП вдало поєднують науку практику, мають пункти професійної активності. Академічна та професійна кваліфікація викладачів освітньої програми належно подана у звіті самооцінювання в таблиці 2. Експертна група проаналізувала професійний досвід викладачів і встановила, що фахівці, які входять у групу забезпечення за магістерською освітньою програмою спеціальності 205 “Лісове господарство”, мають відповідні наукові ступені, практичний досвід у науково-викладачій діяльності, публікують наукові роботи, здійснюють наукові консультування підприємств і установ, входять до професійних товариств і об'єднань. Завідувач кафедри, доц. Потіш Л.А. є керівником навчально-дослідної лабораторії “Біології лісу та мисливствознавства, має великий практичний досвід у мисливському господарстві та експертом наукових проєктів. Доц. Кічур В.П. здійснює активну наукову діяльність, є членом-кореспондентом ЛАН України, членом Товариства лісівників України, підготував значну кількість фахівців у лісовій галузі. Гарант освітньої програми доц. Задорожній А.І. консультує підприємства і установи, публікує статті у фахових наукових виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science, бере участь у міжнародних проєктах. НПП згідно термінів проходять стажування та підвищують свою кваліфікацію (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/geograph-forests/staff>). Варто відмітити на освітній програмі активності проф. Гриника Г.Г. – відомого вченого, науковця, стипендіата, проф. Фельбабу-Клушину Л.М. – експертку у ботаніці та екології, яка має високі наукові показники. Під час онлайн зустрічей зі здобувачами, випускниками, роботодавцями, керівництвом ЗВО експерти отримали позитивні відгуки про рівень викладацького складу на даній ОП. Професійна кваліфікація викладачів, що забезпечують підготовку здобувачів за ОП загалом відповідає п. 38 Ліцензійних вимогам п. 38 за певним винятком. Зокрема, ст.викл Кополовець Я.М., який здійснює викладання дисципліни “Охорона праці в галузі” із відповідних пунктів професійної активності має лише підвищення кваліфікації в 2024 році з охорони праці ТОВ “Закарпатський навчальний центр підготовки і перепідготовки кадрів”.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура конкурсного відбору є прозорою, здійснюється відповідно Порядку проведення конкурсного відбору (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/46615>). Документи кандидатів розглядає конкурсна комісія за наказом ректора. Під час інтерв'ювання із начальником відділу кадрів Фалач І.В. було повідомлено, що претенденти мають заздалегідь запланувати проведення відкритих занять і представити звіт про виконану роботу на засіданні кафедри для подальшого обговорення. Кандидати на посади науково-педагогічного складу повинні відповідати кваліфікаційним вимогам, зазначеним у пункті 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Після завершення конкурсу з працівниками укладаються контракти на певні терміни (до 5 років). У трудових договорах з викладачами вказуються цільові показники їхньої роботи з урахуванням термінів і механізмів досягнення цих цілей. Під час зустрічі ЕГ із адміністрацією УжНУ і аналізуючи зведену інформацію про викладачів було встановлено, що рівень фахової компетентності та професіоналізму НПП за ОП спеціальності 205 “Лісове господарство” відповідає вимогам для забезпечення цілей ОП, а відбір науково-педагогічних працівників для викладання ОК на програмі “Лісове господарство” обґрунтований їхньою академічною і професійною кваліфікацією та науковими інтересами.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Кафедра лісівництва активно залучає роботодавців, професіоналів-практиків, галузевих експертів до участі в освітньому процесі через різні форми співпраці (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/71637>), а також реалізує ряд угод. Студенти беруть участь у створенні і відновленні лісових культур на території області (детальніше за посиланням: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/zbilshennya-lisovogo-pokrivu-v-karpatah-za-uchastyu-studentiv-ta.htm>). На щорічних ярмарках вакансій в університеті студенти мають можливість ознайомитись із кар'єрними можливостями від різних компаній. Університет допомагає студентам застосовувати теоретичні знання на практиці, де студенти стають більш конкурентоспроможними на ринку праці, якщо вони мають необхідні навички, залучає до

викладання професіоналів-практиків (проф. Гриник Г. Г., доц. Кічура В. П., доц. Потіш Л.А., доц. Кополовець Я. М.). Із позитивними відгуками роботодавців експертна група ознайомила під час онлайн-зустрічі (Фенничем В.С., Дербаль Ю.Ю., Ванджураком П.І., Геккером В.Е., Бойко М.І.). Роботодавці зазначили, що мають змогу приймати на своїх базах здобувачів освіти для виконання окремих практичних занять, проведення виробничих і переддипломних практик, а також рецензувати освітню програму. Результати опитування роботодавців щодо якості освітнього процесу наведено за посиланням <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/56379>.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Система професійного розвитку викладачів регламентується відповідним Положенням про підвищення кваліфікації і стажування від 04.02.202 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/5950>). Науково-педагогічні працівники, які викладають на освітній програмі, проходять стажування (підвищення кваліфікації), беруть участь у конференціях, семінарах, тренінгах, круглих столах, очних і онлайн-курсах, як на базі УжНУ, так і за його межами (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/36236>). Стажування в межах України відбувається на базі Українського науково-дослідного інституту гірського лісівництва, філії “Ужгородське лісове господарство”, “Державній екологічній інспекції в Закарпатській області” (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/36236>). Міжнародний досвід науково-педагогічні працівники кафедри лісівництва за даною ОП перейняли в університетах Польщі (проф. Гриник Г.Г.), Румунії (доц. Задорожній А.І.), мають Міжнародні сертифікати (проф. Гриник Н.Н., доц. Потіш Л.А.), активно всі користуються платформами електронного навчання Prometheus. НПП проходять курси в УжНУ із розроблення дистанційних курсів з використанням платформи Moodle. Університет відповідно до “Положення про визначення рейтингів НПП ДВНЗ “УжНУ” (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/29355>) стимулює розвиток викладацької майстерності своїх співробітників. Під час фокус-груп ЕГ встановила, що кожного року проводяться конкурси в УжНУ на кращий навчальний посібник, монографію, електронне видання. У викладачів наявні публікації у фахових виданнях України та у виданнях, що індексуються у міжнародними наукометричними базами Scopus та Web of Science (доценти Потіш Л.А., Задорожній А.І.). За публікації у міжнародних наукометричних базах співробітники отримують матеріальне заохочення.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6: ОП забезпечена людськими ресурсами у достатній мірі, які загалом відповідають вимогам Критерію 6. До навчального процесу на постійній основі залучені професіонали-практики із багаторічним практичним досвідом у лісовій галузі. За освітньою програмою закріплені бази практик із можливостями для підвищення кваліфікацій. В УжНУ чітко регламентована та налагоджена процедура конкурсного відбору НПП. За публікацію наукових праць, що входять до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science виплачуються премії. Роботодавці зазначили, що мають змогу приймати на своїх базах здобувачів освіти. ЕГ дійшла висновку про: повну відповідність ОП за підкритеріями у межах критерію 6.

Недоліки

Відсутні

Рекомендації

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують

досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Для забезпечення повноцінного навчального процесу здобувачі освіти використовують аудиторії із мультимедійним обладнанням, факультетські лабораторії, комп'ютерні класи із сучасним програмним забезпеченням, територію Ботсаду, наукову і кафедральну бібліотеку, електронний депозитарій УжНУ, що дозволяє досягати визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання. Робота лабораторії біології лісу та мисливствознавства спрямована на виконання господаровірних тематик і наукових консультувань. У корпусі є безпроводний інтернет, здобувачі мають доступ до Інформаційного центру, який обладнаний лазерним сканером (для 3D-сканування та створення цифрових моделей лісових ділянок), БПЛА, мультикооптером (для аерофотозйомок). Також мають доступ до кафедрального обладнання (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/82675>; <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/43335>). Система дистанційного навчання розміщується на платформі Moodle (<https://cutt.ly/NeGgMV9W>). При перегляді робочих програм (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35450>) у списку рекомендованих літературних джерел для здобувачів відмічені посилання на застарілу і російську літературу (ОК "Лісове право", ОК "Недеревна продукція та побічне користування лісом", робоча програма "Виробничої практики із технологій лісгосподарського виробництва", робоча програма "Переддипломної практики"). ЕГ вважає, що навчально-методичне наповнення освітніх компонент є недостатнім. У процесі проведення зустрічей із фокус-групами і оцінення наповнення навчальних курсів експертами відмічено, що деякі навчальні дисципліни не оновлювались в останні роки та датовані 2020-2021 роками (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

До послуг викладачів і здобувачів у навчальних корпусах безкоштовний Wi-Fi, бібліотечний фонд із доступом до ресурсів міжнародних баз даних, є доступ до лабораторій, Ботанічного саду, музею, спортивно-оздоровчого центру, медіацентру, молодіжного центру (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>). Лекційні матеріали, робочі програми, навчально-методична література та питання до модульних контролів дисциплін доступні на сайті (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27>). Створено єдиний електронний репозитарій наукових публікацій УжНУ (<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/>). Експертну групу було запевнено під час зустрічей на фокус-групах їх керівництвом ЗВО, керівництвом факультету, здобувачами освіти, що для студентів створені комфортні умови для проживання в гуртожитках, активно працює центр гуманітарно-виховної роботи, профорієнтації та працевлаштування і відділ соціально-психологічної служби (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/s_subdivisions-dep_hum_ed_work; https://www.uzhnu.edu.ua/uk/news/cat/dep_hum_ed_work).

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище УжНУ є безпечним для життя та здоров'я учасників освітнього процесу, контролюється правилами внутрішнього розпорядку у ЗВО. Здобувачі вважають, що освітнє середовище відповідає професійним, освітнім, дослідницьким потребам та інтересам. На початку кожного семестру проводяться інструктажі для НПП і здобувачів щодо правил техніки безпеки та пожежної безпеки. Здобувачі можуть подавати повідомлення про покращення навчального процесу, проблеми або факти корупції через скриньку довіри. Регулярно проводяться опитування серед здобувачів вищої освіти, роботодавців і випускників. Результати опитування представлені за посиланням (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35437>). У корпусах здійснюються постійно ремонтні роботи, вони обладнані відповідними укриттями, є охорона. Університет активно підтримує особистісну реалізацію здобувачів через спортивні та культурно-масові заходи. Психологічна служба, яка виконує організаційні, координуючі та навчально-методичні функції (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-centre_psy), відповідає за моніторинг психічного здоров'я.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

На сайті УжНУ для реалізації освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, здобувачам представлено необхідну інформацію (<https://uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/open>). Для оптимального забезпечення освітнього процесу свої послуги надають: деканат, гарант освітньої програми, завідувач кафедри, дипломні керівники, студентське самоврядування. Дипломні керівники допомагають здобувачам у навчально-науковій роботі. Платформа Moodle, Інфо-центр, відділ моніторингу якості освіти, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу відіграють важливу роль у забезпеченні доступу до необхідної інформації. Соціальні потреби здобувачів за освітньою програмою задовольняються шляхом забезпечення місцями в

гуртожитках, доступом до психологічної служби, молодіжного центру, створенням сучасних умов для занять у спортивних секціях та організації дозвілля.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У Правилах прийому до УжНУ є інформація для здобувачів із особливими освітніми потребами щодо спеціальних умов участі в конкурсному відборі на здобуття освіти. Під час дистанційного візиту ЕГ переконалась, що для здобувачів за освітньою програмою 205 “Лісове господарство” створені необхідні умови для здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами. Здобувачі мають можливість навчатись за індивідуальним графіком (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/82735>). В університетських корпусах і гуртожитках встановлені пандуси, кнопки виклику чергового і ліфти. Таким чином, навчальний заклад має можливість забезпечити навчання для осіб з обмеженими можливостями. ЕГ встановлено, що на ОП на сьогодні не навчаються особи із особливими освітніми потребами.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Аналіз нормативних документів, інформаційних ресурсів, представлених на сайті ЗВО та інформації, отриманої в процесі спілкування із фокус-групами свідчить про те, що в УжНУ наявні чіткі і зрозумілі процедури вирішення конфліктних ситуацій, які можуть бути пов'язані з корупцією, дискримінацією тощо (“Етичний кодекс”, “Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів, “Положення про створення комісії з академічної доброчесності”). На сайті університету доступна інформація щодо антикорупційної програми (від 30.10.2023 року), де можна знайти саму програму з антикорупційними заходами та відповідальністю, разом із детальними правилами. Окремі вкладки присвячені конфлікту інтересів, антикорупційним органам і відповідальності (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/33404>). Здобувачі мають можливість подати свої скарги у скриньку довіри, а також звернутися до практичного психолога. Конфліктних ситуацій, скарг, пов'язаних з конфліктами, сексуальними домаганнями та дискримінацією на ОП “Лісове господарство” не виникало.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Для забезпечення повноцінного навчального процесу здобувачі освіти використовують аудиторії із мультимедійним обладнанням, факультетські лабораторії, комп'ютерні класи із сучасним програмним забезпеченням, територію Ботсаду, наукову і кафедральну бібліотеку, електронний депозитарій УжНУ, що дозволяє досягати визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання. Для здобувачів за освітньою програмою 205 “Лісове господарство” створені необхідні умови для здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами.

Недоліки

1. У робочих програмах (ОК “Лісове право”, ОК “Недеревна продукція та побічне користування лісом”, ОК “Виробничої практики із технологій лісгосподарського виробництва”, ОК “Переддипломної практики”) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35450>) у списку рекомендованих літературних джерел для здобувачів відмічені посилання на російськомовну літературу . 2. Методичні вказівки деяких навчальних дисциплін, в тому числі вибіркового, датовані 2020-2021 роками (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27>).

Рекомендації

1. При вдосконаленні робочих програм на 2024-2025 навчальний рік посилання на наукові праці провідних українських вчених російською мовою (академіка Погребняка П., С Туниці Ю.Ю., професорів Воробьова Д.П., Остапенко Б.Ф., Шевченка С.В., Цилюрника А.В. Ткача В.П., Татарінова К.А., Цурика Є.М., В.І., Мешкова В. Л., Мокрушина М.М. тощо) та відомих закордонних фахівців (Грин Н., Даждо Р. Стаут У., Одум Ю., Реймерс Н. Ф., Тейлор Д. тощо) наводити в англійській транскрипції. 2. На 2024-2025 навчальний рік перевидавати методичні вказівки навчальних дисциплін, в тому числі вибіркового, датовані 2020-2021 роками.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

«Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд ОП» (<https://cutt.ly/aBLWcj8>) регулює процедуру розроблення та періодичного перегляду ОП «Лісове господарство» починаючи з 03.03.2020 відповідно до прийнятого протоколу №2. На магістерському рівні останнє коригування освітньої програми "Лісове господарство" відбулося у першому півріччі 2024 року. Нижче наведено перелік змін, що було впроваджено у ОП: ОК1 «Ділова іноземна мова» змінено назву ОК1 «Іноземна мова за професійним спрямуванням»; ОК «Охорона праці в галузі» змінено форму контролю із «залік» на «іспит»; Збільшено на 1 кредит ОК6 «Регулювання продуктивності лісів» та збільшено кількість практичних занять; Ці зміни були впроваджені враховуючи пропозиції стейкхолдерів та усіх зацікавлених у освітній програмі осіб.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У ДВНЗ «Ужгородський національний університет» для залучення студентів до процесів внутрішнього забезпечення якості вищої освіти використовують зворотній зв'язок від здобувачів у вигляді періодичного анкетування <https://cutt.ly/7BLIrfQ>, через спілкування за принципом «студент-викладач», «студент-академнаставник» <http://surl.li/sgnng>, «студент-кафедра». Не вдалось поговорити із студентом, який би міг навести власний приклад наведення пропозиції на засіданні кафедри. Під час розмови із представниками студентського самоврядування ЕГ мала можливість поговорити з Соскиною А.М. (заступником голови ППОС географічного факультету УжНУ) та Орос К. О (головою студради географічного факультету УжНУ). У ході розмови було наведено велику кількість активностей, які проводяться на географічному факультеті, проте здобувачі освіти за спеціальністю 205 не мають активної взаємодії з цими заходами та студрадою.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

На інформаційній сторінці географічного факультету розташовані рецензії останніх років від роботодавців одразу і бакалаврського і магістерського рівня навчання (<https://cutt.ly/fBLA5Zt>), що ускладнює пошук необхідних документів. Також на рецензіях магістерського рівня не зазначені дати оцінки ОП, тому неможливо визначити рік створення оцінки. Під час зустрічі із роботодавцями було підтверджено факт періодичного перегляду проєкту ОП, який висить у відкритому доступі на сайті університету. Представники зі складу роботодавців залучаються до перегляду ОП «Лісове господарство» за допомогою прийняття участі у анкетуванні <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/56379>. На висновку відсутня дата проведення анкетування що унеможливує визначення часу його проведення.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

У структурі ДВНЗ «УжНУ» функціонує Центр кар'єри (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/student-career_center). Проте останні новини за цим напрямом датовані червнем 2024 року. Не дивлячись на частину випускників знайшли вакансію завдяки цьому відділу. Існує відділ працевлаштування студентів та випускників ДВНЗ «УжНУ» (https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/dep_hum_ed_work-employment/supercat_index). Під час спілкування із випускниками цього освітнього рівня ЕГ дійшла висновків, що кафедра підтримує зв'язок окремо із випускниками цієї ОП, особливо із тими, які поступили у місця роботодавців та стейкхолдерів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

На цьому рівні освітньої програми забезпечення якості закладу вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про порядок розроблення, моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22968>) та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/19667>). Кафедра на постійній основі проводить перегляд ОП та надає можливість всім стейкхолдерам приєднатись до покращення та введення змін, проте магістри не змогли навести приклад швидкого реагування на запити за власним досвідом.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

За результатами акредитаційної експертизи спеціальності 205 «Лісове господарство» другого (магістерського) рівня, яка відбулась у 2022 р.(ухвалено рішення про умовну (відкладену) акредитацію). До слабких сторін ОП віднесено: 1. Навчально-методичне забезпечення застаріле або не співпадає із заявленими предметами. Так методичні вказівки з “Лісової ентомології” освітлюють питання “Загальної ентомології”, а в методичних вказівках з предмету “Лісові культури” зазначений 2011 рік. Варто зазначити, що наразі заклад вищої освіти переходить з однієї електронної системи з навчальних курсів на іншу. 2. Студенти ОП спеціальності 205 «Лісове господарство» не стали активними в студентському самоврядуванні та практично не обізнані з його діяльністю.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Про культуру якості освіти стейкхолдери у ДВНЗ «УжНУ» можуть дізнатися з наступних документів: Статут ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>) Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>) Правила внутрішнього розпорядку ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/453>) Положення про академічну доброчесність в «Ужгородському національному університеті» Сторінка 21 (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>) Положення про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9199>) Положення про студентське самоврядування ДВНЗ «УжНУ» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/7589>) Студенти знають про можливість впливати на освітній процес та змінювати його на краще шляхом надання рекомендацій та пропозицій, проходження анкетувань, участі у засіданнях кафедри.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Зі всіма стейкхолдерами підтримується зв'язок, завдяки якому всі зацікавлені сторони ознайомлені із документами, що регулюють їх права і обов'язки та знають про можливість впливати на ОП та змінювати її. Кафедра підтримує зв'язок зі своїми випускниками та допомагає студентам у пошуку місця роботи за професією, що підтвердилось прикладом одного зі здобувачів освіти, який знайшов вакансію завдяки університету.

Недоліки

1. Суміщене опитування для бакалаврів та магістрів, та список рецензії від роботодавців за навчальними роками та рівнем освіти. 2. Наявні пропозиції від зовнішнього стейкхолдера, які не були взяті до уваги. 3. ЕГ не було встановлено співпраці та взаємодії між студентською радою географічного факультету та студентами ОП «Лісове господарство», що свідчить про відсутність спілкування між студентами та студентською радою та вказує про розрив між представницьким органом і його аудиторією. Це негативно впливає як на ефективність ради, так і на якість студентського життя загалом. 4. Не встановлено прикладів, які б могли підтвердити своєчасне реагування на виявлені недоліки у ОП від студентів та викладачів.

Рекомендації

1. До початку 2025-2026 навчального року розділити опитування бакалаврів та магістрів, рецензії від роботодавців за навчальними роками та рівнем освіти. 2. До початку 2025-2026 навчального року внести до розташування ОП таблицю з наявними пропозиціями усіх стейкхолдерів та причини на їх не реагування. 3. ЕГ рекомендує НПП сприяти постійно громадській активності здобувачів вищої освіти ОП «Лісове господарство», шляхом розвитку каналів комунікації, залучення студентів до обговорення та прийняття рішень в студентському самоуправлінні. 4. До початку 2025-2026 навчального року внести до розташування ОП таблицю з підтвердженням реагування на виявлені недоліки у ОП від студентів та викладачів.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу в ДВНЗ «УжНУ» регламентуються наступними документами: Статутом ДВНЗ «Ужгородський національний університет» (нова редакція) (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9268>); Положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>); Положенням про академічну доброчесність (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/12223>); Положенням про Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9199>). Документи, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу розміщені у відкритому доступі на сайті університету: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/5410>. У ході проведення акредитації ЕГ дійшла висновку, що студенти ознайомлені із правилами та процедурами, що регулюють їх права та обов'язки та мають відкритий доступ до цієї інформації на сайті закладу вищої освіти.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт магістерської освітньої програми «Лісове господарство» розміщений на офіційному сайті ДВНЗ «Ужгородський національний університет». На титульній сторінці проєкту зазначено електронну адресу, куди всі зацікавлені можуть надсилати свої відгуки та пропозиції, які розглядаються під час прийняття нової програми.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЕГ дійшла висновку, що на інформаційній сторінці ДВНЗ «Ужгородського національного університету» (<https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/27>) надано оновлену та достовірну інформацію про освітню програму (: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/17763>), навчальні плани: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35434>, робочі програми навчальних дисциплін: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/35450>, положення про індивідуальний навчальний план: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/22965>, вільний доступ до яких мають здобувачі освіти та усі зацікавлені сторони.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Учасники освітньої програми знають де зберігається та мають доступ до всієї необхідної інформації, що визначає їх права й обов'язки в рамках освітньо-професійної програми.

Недоліки

1. Ускладнений процес оцінки пропозицій від стейкхолдерів методом зберігання усіх отриманих порад та пропозицій в одному місці, зазначаючи які з них використовуються.

Рекомендації

1. До початку 2025-2026 навчального року спростити процес оцінки пропозицій від стейкхолдерів методом зберігання усіх отриманих порад та пропозицій в одному доступному місці та зазначаючи які з них будуть реалізовані..

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток до звіту ЕГ Перелік суттєвих недоліків_8693_магістр.pdf</i>	B/VUXTkKMp/HujsBjtKopvL8Rjlo/JKQg/AFBwdLt KI=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Шукель Ігор Володимирович

Члени експертної групи

Іванюк Ігор Вікторович

Швець Марина Василівна

Бойко Аліка Вадимівна